

Particularitati ale modernismului in lirica lui Ion Barbu

Intr-un articol polemic indreptat impotriva lui Lovinescu, Barbu afirma ca eticheta "modernismului", aplicata literaturii este "improprie", iar atribuita unui poet, ea este "de-a dreptul o ocară" căci orice încercare și rafinare a liricului, susceptibile de a fi etichetate ca "moderniste", nu sunt decât "recastigarea prin cel mai recules act de amintire a unui sens pierdut de frumusețe" - deci intenții de recuperare a modelului poetic orfic.

Ca și în cazul altor individualități creatoare puternice, Ion Barbu nu găsește adecvata încercarea criticilor de a afilia poezia unui curent sau școli literare, cu atât mai mult cu cât el își instituie singur "programele"-de fapt etapele prin care creația sa trece.

Poezia barbiană este, fără îndoială, conectată la marea tendință a "dezumanizării artei" manifestată în poezia europeană în prima jumătate a secolului trecut Mallarmé și Valéry.

Elimină poezia a faptului uman și anecdotic, opacizarea sensurilor textului, în încercarea de a face din poezie un discurs autoreferențial, un "joc" pur, fără legătură cu lumea reală și accesibil doar celor aleși, precum și schimbarea radicală a statutului ei liric-prin epurarea vocii lirice de subiectivitate și a discursului poetic de confesie și prin instaurarea în centrul discursului a unei voci impersonale, oraculare - sunt evenimente petrecute în lirica modernismului târziu "radical" detectabile și în poezia lui Barbu.

În ceea ce privește similitudinile dintre poezia barbiană și cea a marilor săi confrăți români "moderniști" (Blaga, Bacovia, Arghezi), e evidentă singularitatea formulei lirice barbiene, adeseori subliniată polemic în chiar unele articole doctrinare (v. Poetica domnului Arghezi).

Poet "fără precursori și fără urmași", tocmai datorită unei "formule lirice dintre cele mai orgolioase", Barbu e un modernist ce intrupează chiar punctul de varf - și pri el, împlinirea - modernismului, anticipând, așa cum intuiește Ioana Em. Petrescu, o nouă poezie, cea a postmodernismului, de fapt de autoarea cărții Ion Barbu și poezia postmodernismului ca "nouă antropologie" născută la confluența artei cu descoperirile științelor secolului XX.

Dacă într-o primă etapă a sa, modernismul moderat lovinescian reclamează poeziei românești "sincronizarea" cu rafinatele modele lirice occidentale, ca modalitate de depășire a ruralismului și militantismului samantarist, modernismul barbian presupune instituirea, prin poezie, a unor cosmosuri probabile, în "limbajul eliptic al teoremelor": "Suntem, marturisează poetul, urmașii lui Einstein și Euclid în imaginarea de universuri abstracte, (dezantropomorfizarea artei, transcederea individualului în transindividual) fata trebuie să facem și noi) concurența demiurgului în imaginarea unei lumi probabile.

Pentru aceasta, visul e o nouă sursă de inspirație. Ca și în geometrie, înțeleg prin poezie o anumită simbolică pentru reprezentarea formelor posibile de existență. Domeniul visului este larg și

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

intotdeauna interesant de explorat. In felul acesta inteleg suprarealismul care devine infrarealism".
Interviu cu Ion Valerian)